

Josefa, Khosana ea Egepeta

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa Thuto ea Beke ena Bala: *Gen. 41:37–46; 1 Marena 3:12; Genese 42; Baro. 5:7–11; Genese 43; Genese 44, Genese 45.*

Temana ea Khopolo: “Faro a ba a re ho Josefa, ‘Bona, ke u beile holima naha eohle ea Egepeta’” (*Genese 41:41*).

Joale Josefa ke moetapele oa Egepeta, bana babo ba tla mo khumamela ba sa tsebe hore na ke mang (*Genese 42*). Bana babo Josefa ba tla ikokobetsa ha Josefa a ba qobella ho khutla le Benjamini (*Genese 43*), ’me—ha polokeho ea Benjamini e le kotsing, ba tšohile (*Genese 44*)—ba tla kopa mohau monneng enoa ea matla, eo ba ’monang a “tšoana le Faro.” Qetellong, ha Josefa a ba bontša hore na ke mang, ba tla utloisisa hore, ho sa natsoe seo ba se entseng, Molimo o tlisitse botle ka hare ho sona.

Se thahasellisang, tlhahlamano ena eohle ea liketsahalo tse neng li lokela ho ba malebana le katleho ea Josefa, li malebane le pako ea bana babo haholo. Maeto a bona a ho ea le ho khutla, ho tloha ho Josefa ho ea ho ntata bona, le mathata ao ba tobanang le oona, a entshe hore ba hopole liketso tsa bona tse mpe ho Josefa le ntata bona, ’me ba lemoha molato oa bona ho Molimo. Bana ba bo Josefa ba phela maiphihlelo ao oohle ele kahlolo e halalelang, ’me qetello e hapang maikutlo, e etsang hore meokho ea thabo e keketle ho bona kaofela, e boetse e fupere molaetsa oa tšoarello ho bona, ho sa natsoe ketso tsa bona tse soto.

**Ihute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la Phuptjane 18.*

Josefa o Phahamela Matleng

Ho Josefa, litoro tsa Faro li ne li bontša seo Molimo a “tl’o se etsa” (*Gen. 41:28*) naheng eo. Leha ho le joalo, Josefa ha a kope Faro ho lumela ho Molimo oa hae. Empa, karabelo ea hang-hang ea Josefa ke ketso. Josefa o hlahisa leano la moruo. Se thahasellisang ke hore ke karolo ea moruo feela eo Faro a e nkelang hloohong, ea bonahalang a na le thahasello karolong ea moruo ho feta ea semoea ho se boleloang ke toro ena. Le karolo ea Molimo tlhahisong ea eona.

Bala Genese 41:37–57. Molimo o nkile sebaka sefe katlehong ea Josefa?

Faro o khetha Josefa ho nka taolo, eseng hakalo hobane a mo hlahoselitse toro ka nepo, le hoba a porofetile bothata bo tla hlahela naha eo, empa hobane o na le tharollo ea bothata boo, hobane “keletso ea hae e ne e khahlisa” (*Gen. 41:37, NKJV*), bhlanga na Faro le bona ba e bona joalo. Khetho ea Faro e bonahala e ipapititse le se ka etsoang ho feta taba tsa selumeli. Empa, O oa elleloa hore boteng ba “moea oa Molimo” (*Gen. 41:38*) bo ho Josefa, ea phafuoang ka hore o “na le kutloisisoble bohlae” (*Gen. 41:39*), eleng tlhaloso e bontšang bohlae bo fanoang ke Molimo (*sheba Gen. 41:33; bapisa le 1 Marena 3:12*).

Litlhaloso tsohle tse tlalehiloeng ka Bibeleng li nyallana le histori ea Egepeta nakong eo. Polotiking, taba ea hore faro o ile a khetha Josefa ho ba ’musisi ha se nth’oe makatsang Egepeteng eo ea khale, moo litlaleho tsa babusi ba melata li tsejoang.

Lilimo tse supileng tse latelang ke tsa khora ena eo meliko ea koro “e phophomang” (*Gen. 41:49, NKJV*), letšoao la tlhohonolofatso e halalelang. Papiso ena “joaloka lehlabathe la leoatle” (*Gen. 41:49*) e bontša hore sena ke tlhohonolofatso ea Molimo (*Gen. 22:17*). Josefa o bonahatsa tlhohonolofatso ea Molimo ka ho ba molemo ha hae, ketsahalo e bontšang boteng ba Molimo o tšoanang ketsahalong tse na tse peli. Josefa o ba le bara ba babeli bao mabitso a bona a bontšang maiphihlelo a Josefa a fetotseng maemo a bohloko thabo (Manasse) le ho sotleha ha pele litholoana tse molemo (Efraime). Ke mohlala o matla ha ka kang oa kamoo Molimo a fetotseng bobo ntho’e ntle!

Tse ling tsa litsela tseo ba bang, ba ka bonang bonnete ba Molimo oa rona mekhoeng eo re phelang ka eona?

Josefa O Toba Bana Babo

Bala Genese 42. Ke'ng e etsahetseng moo, 'me ke joang e senolang tlhohonolofatso ea Molimo, le hara bobbe ba batho le boitšoaro bo bobbe ba batho?

Komello e qobella Jakobo ho roma bara ba hae Egepeta ho ea reka koro. Se makatsang, ke Jakobo ea tlang ka leano lena (*Gen 42:1*). Monna moholo ea mali-mabe enoa, lehlatsipa la maemo ao a senang taolo holima oona, ka ho se tsebe, o qala liketsahalo tse tla qetella li lebisitse ho kopaneng le mora oa hae eo a mo lletseng nako e telele.

Taba ea hore kopano e tataisoa ke ea matla ohle e bontšoa ke ntho tse peli tsa bohlokoa. Ea pele, e bonahala e le phethahatso ea toro tsa Josefa. Ketsahalo e porofetiloeng litorong tsa Josefa: “mangata a lona . . . a inamela eaka” (*Gen. 37:7, NKJV*)—joale e ea etsahala. Josefa o hlalosoa e le “musisi oa naha” (*Gen. 42:6*) le “morena oa naha” (*Gen. 42:30, 33*). Maemo ana a matla a Josefa a fapana le a bana babo ba bahloki, ba ileng ba “ba inama fatše ka lifahleho” (*Gen. 42:6*)—bona bana babo ba 10 ba ileng ba soma Josefa ka toro tsa hae baba ba se tšepa hore li tla phethahala (*Gen. 37:8*).

Taba ea bobeli, kopano ena e entsoeng ke leholimo e hlalosoa e le karabo. Puo le 'moko-taba o utloahalang mona li toboketsa hore ketsahalo tsena tse peli ke phetsetso e nang le ponahaletso. Poleloana ena, “ba bolellana” (*Gen. 42:21*) e ile ea sebelisoa ha ho reroa Josefa (*Gen. 37:19*). Ho hlola chankaneng ha bana babo (*Gen. 42:17*) ho tšoana le ho hlola ha Josefa chankaneng (*Gen. 40:3, 4*). Haele hantle, bana babo Josefa ba utloa seo ba se entseng ngoan'bo bona, mohlomong lemong tse ka bang 20 tse fetileng. “Eaba ba bolellana, ba re, ‘Ka 'nete re kile ra siteloa ngoan'abo rona ha a ntse a re rapela, ra se e ra mo utloa, ke ka baka lena tsietsi ena e re oetseng” (*Gen. 42:21*).

Mantsoe a Rubene “‘Ke mona mali a hae a latiloe’” (*Gen. 42:22*), e bontšang temoso ea hae mohleng oo “‘se tšolleng mali’” (*Gen. 37:22, NKJV*), re toboketsa nyalano pakeng tsa seo ba tobaneng le sona ha joale, le seo ba se entseng.

Bongata ba rona, ehlile, re entse ntho tseo re li soabetseng. Ke joang, ka hohle kamoo re ka khonang, re ka lokisang sohle seo e bang re se entse? Hape, ke hobaneng ho amohela litšepiso tsa Molimo tsa tšoarello ka Jesu li le bohlokoa hakale ho rona (*sheba le Baro. 5:7–11*)?

Josefa le Benjamene

Ho hoa ka hoa ba bonolo ho Jakobo ho lumella Benjamini ho tsamaea, mora oa hae le Ragele ea se a setse a le mong. O ne a tšaba hore o tla lahlehela ke eena, joalokaha a lahlehetsoe ke Josefa (*Gen. 43:6–8*). Ke nakong eo lijo li neng li felile tu! (*Gen. 43:2*) e ba Juda o itlama hore o tla bona Benjamini oa khutla (*Gen. 43:9*) Jakobo a qtelletseng a lumetse hore ba khutlele Egepeta khetlo la bobeli, a lumella Benjamini ho tsamaea le bana babo.

Bala Genese 43. Boteng ba Benjamini bo bile le tšusumetso efe liketsahalong tsee?

Boteng ba Benjamini bo bapala karolo e kholo liketsahalong tsena. Nakong eo bana bohle ba emang ka pela Josefa, Josefa o bona Benjamini feela (*Gen. 43:16*). Benjamini ke eena ea bitsoang “ngoaneso” (*Gen. 43:29*). Ha Benjamini a bitsoa ka lebitso, bana ba bang kaofela ha ba bitsoe ka mabitso; hothoe feela ke “banna” (*Gen. 43:16*).

Josefa o bitsa Benjamini “mora’ka,” e le tiisetso e ikhethang ea ho ratoa (*Gen. 43:29; bapisa le Gen. 22:8*). Tlhohonolofatso ea Josefa e bontša “mohau” (*Gen. 43:29*), eleng ho bontša kopo ea hae ea mohau, o neng o sa tle (*Gen. 42:21*). Josefa o khutlisetsa mohau oo a sa kang a o fumana ho bana bababo ho Benjamini.

Ha bana babo Josefa ba tšaba hore ba tla hlaleleoa chankaneng ka baka la chelete e khutlisitsoeng, Josefa o ba lokisetsa mokete ka baka la boteng ba Benjamini. Ke joalokaha ha e ka Benjamini o na le tšusumetso maamong ana ohle. Nakong eo bara bohle ba lutseng ka tlhahlamano ea lilemo tsa bona ele ho hlonepha melao e tataisang tlhompho, ke Benjamini oa ho fela ea ngoatheloang ha hlano ho feta ba bang bohle (*Gen. 43:33, 34*). Empa le ha ho le joalo, ho khetholloa hona haho ba khathatse, joalokaha ho etsahetse lilemo lemo khale koana ha Josefa a ne a ratoa ho ba feta ke ntata’e, eleng se ileng sa tlisa ketso ea bona e mpe ngoaneng oa bo bona le ho ntat’a bona (*Gen. 37:3, 4*).

“Ka ketso ena ea ho etsetsa Benjamini molemo o ne a tšepa hore o tla bona hore na ngoana’bo oa ho fela le eena o oa moneloa le ho hlouoa joaloka eena na. Ka ho nahana hore Josefa h’a utloisise puo ea bona, bahlankana bana ba ipuola ka bolokolohi; eleng se ileng sa mo fa monyetla o motle oa ho ithuta hore na ba ikutloa joang hantle. A lakatsa ho ba leka ho feta mona, a re pele ba tsamaea, ssenoelo sa hae se patoe ka seshobeng sa e monyenyanane ho bona.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, maq. 228, 229.

Senoelo Se Nohang

Bala Genese 44. Ke hobaneng ha Josefa a ile a beha senoelo se nohang ka sesho-banang sa Benjamini, eseng ho e mong oa baena?

Pale ena e tšoana le e kamora eona. Joaloka pele, Josefa o fana ka litaelo tse hlakileng; 'me hape-hape, o tlatsa lisere-sere tsa banna bana ka lijo. Leha ho le joalo, khetlong lena, Josefa o kenyeletsa taelo e makatsang, ho kenya senoelo sa hae se ikhethang mokotleng oa Benjamini.

Ka hona, liketsahalo li nka mothinya o sele. Ha leetong la pele baena ba ile ba khutlela Kanana ho ea lata Benjamini, joale ba lokela ho khutlela Egepeta ho kopana le Josefa. Kaha leetong la pele baena kaofela ba ile ba fumana ntho tse tšoanang ka mekotleng ea bona, joale Benjamini o qolloa e le eena ea nkileng senoelo sa Josefa. Hoa utloahala, Benjamini eo ebileng moeti oa bohlokoa, ea fuoeng tlhokomelo e ikhethang, ke eena ea neng a le haufi le senoelo sa morena, joale ke 'melaelloa, a qoetsoa ho utsoa senoelo seo sa bohlokoa-hlokoa. O tlo ea teronkong.

Hore e be Josefa o sebelisitse senoelo se nohang ha ho bolele hore o ne a lumela matleng a sona. Josefa “le ka mohla h’ a ka a lumela matla a mahlohonolo, empa o ne a ikemiselitse ho etsa hore ba lumele hore ba lumele hore o na le matla a ho noha liphiri tsa maphelo a bona.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, leq. 229.

Senoelo sena sa masela-mose ho Josefa e n’ e le monyetla oa ho tsosa lefapha la ea matla ohle, ka ho etsa joalo, a tsose letsoalo la hore ba ikutloe ba le molato pela Molimo. Ena ke eona tsela eo Juda a toloka molaetsa oa se boleloang ke Josefa, hobane o buoa ka molato oo Molimo a o fumaneng ho bona (*Gen. 44:16*). Hape, ho utsoa senoelo seo sa bohlokoa ho tla etsa hore kotlo e boima e utloahale, eleng se tla qholotsa menahano ea baena ba bang.

Boholo ba maikutlo a baena le seo ba se etsang li bohlokoa. Bohle ba tlamahane mmoho bohlokong bo tšoanang, ba utloela Benjamini bohloko, ea tla lahleha joaloka Josefa, e be o fetoha lekhoba joaloka eena Egepeta, leha joaloka eena, a ne a se na molato. Ke ka hona Juda a hlalhisang hore e be eena ea eetsuoang lekhoba “ho e na le” Benjamini (*Gen. 44:33*), joalokaha ramo e ile ea etsoa sehlabelo “bakeng sa” Isaaka (*bapisa le Gen. 22:13*). Juda o itlhahisa e le sehlabelo, ea nkang sebaka, seo sepheo sa sona eleng ho mamella “bokhopo” bo tla bolaea ntat’ae (*Gen. 44:34*).

Ke tšiea efe ea lerato, joaloka e bontšitsoeng karabong ea Juda, e bontšoang ketsahalong ea ho nkela sebaka? Ke joang mofuta oo oa lerato o hlalolang Thuto-Molimo ea Bible ea Pholoso? (*Sheba Baro. 5:8.*)

“Ke ’Na Josefa Ngoan’abo Lona”

Bala Genese 45. Ke lithuto life tsa lerato, tumelo, le tšepo tse ka fumoang paleng ee?

Ke ka eona nako eo, ha Juda a buoa ka “’bokhopo’” bo tla oela ’avi, “’ntate oaka’” (*Gen. 44:34*), Josefa “a llang” (*Gen. 45:1*) e be “o itsebahatsa” ho bana babo. Puo ena, e sebelisoang hangata ho bontša ho itšenola ha Molimo (*Exoda 6:3, Ezek. 20:9*), e hlalisa hore ke Molimo ea itšenotseng le mona. Ke hore, Jehova o bontšitse hore, boholo ha hae bo’ a rena, le hara mefokolo ea batho.

Bana babo Josefa ba sitoa ho lumela seo ba se utloang le ho se bona. Ka hona, Josefa o qobelleha ho pheta, “’ke na Josefa ngoan’abo lona’” (*Gen. 45:4*), ke khetlong labobeli, ha ba utloa mantsoe a tobang “’eo le mo rekisitseng Egepeta’” (*Gen. 45:4*), ba qalileng ho lumela.

Josefa joale a buoa: “’Molimo o nthomile’” (*Gen. 45:5*). Ho buoa ha hae ka Molimo ho na le sepheo se habeli. Ha ho sebeletse ho fana ka tiisetso feela ea hore Josefa ha a ea ba tšoara ka lipelo; e boetse ke phatlalatso ea tumelo e ikhethang, polelo ea tšepo, hobane seo ba se entseng se ne se le bohlokoa bakeng sa “’topollo e kholo’” le ho pholoha hoa “’sechaba’” (*Gen. 45:7*).

Joale Josefa o kopa bana babo ho ea ho ntat’ae ho mo kopa hore a itokisetse ho tla Egepeta. O felehetsa boipiletso ka sebaka se khethehileng moo ba tlang ho “aha” teng, ke hore, Goshene, e tummeng ka makhulo a nonneng, “’moo ho fetisang ka botle naheng ea Egepeta’” (*Gen. 45:18, 20*). O boetse o nka boikarabello ba sepalangoang sa hae: ho fanoa ka likariki, eleng sona se tla kholisa Jakobo hore bara ba hae ha ba mo thetse ka seo ba kopaneng le sona (*Gen. 45:27*). Jakobo o nka ponahatso ena e bonahalang e le bopaki bo phelang ba hore Josefa o oa phela, ’me sena se lekane hore a boele a phele hape (*bapisa le Gen. 37:35, Gen. 44:29*).

Joale ntho li mocheng. Bara ba Jakobo ba 12 b’ a phela. Joale Jakobo o bitsoa “’Iseraele’” (*Gen. 45:28*), ’me boholo ba Molimo bo bonahalitsoe ka tsela e matla.

E, Josefa o ne a le mosa ho bana babo. O ne a khona ho ba joalo. Leha ho le joalo, ke joang, re ithutang ho ba mosa ho bao bokhopo ba bona ho rona bo sa tlišeng botle joalokaha ho etsahetse ho Josefa?

Nahanisisa ka Botebo: Ellen G. White, “Joseph in Egypt,” pp. 213–223; “Joseph and His Brothers,” maq. 224–232 ho *Bapateriareka le Baporofeta*.

“Matsatsi a mararo a ho ba teronkong ebile matsatsi a bohloko ho bara ba Jakobo. Ba ile ba hopola bobbe ba bona bo fetileng boo ba bo entseng, haholo-holo bokhopo ba bona ho Josefa. Ba ne ba tseba hore ebang ba fumanoa ba le molato oa ho ba lihloela, 'me ba sitoa ho fana ka bopaki bo lekaneng ho itšoasolla, ba tla tlameha ho shoa kaofela, kapa e be makhoba. Ba ile ba ipotsa hore na hara bona ho na le ea ka etsang se ka kholisang ntat'a bona ho lokolla Benjamini, kamora lefu le sehlooho, eo a nahanang hore o tla shoa ka sehloho, joaloka Josefa. Ba rekisitse Josefa ho ba lekhoba, joale ba ne ba tšaba hore Molimo o ba fa kotlo ea ho ba makhoba. Josefa o ne a nahana hore ntat'ae le malapa a bana babo a oetsoe ke tlala, 'me o kholisehile hore bana babo ba baketse ntho tse mpe tseo bo entseng tsona, le hore haho kamoo ba ka etsang Benjamini seo ba mo entseng sona.”—Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, book 3, maq. 155, 156.

“Josefa o ne a khotsofetse. O ne a lekile bana babo, 'me a bone litholoana tsa pako ea 'nete ea libe tsa bona.”—Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, book 3, leq. 165.

Lipotso tsa ho Qoqoa:

- 1 Ka sehlopheng tsepamisa maikutlo potsong e qetellong ea thuto ea LABONE. Na u nahana Josefa a ka be a bile mosa hakaale baneng babo ebang ntho li ne li mo tsamaela hantle hakalo? Ehlile, re ka se tsebe hantle, empa tse ling tsa lintho, ebang li teng, paleng ee kaofela ea Josefa, bo re bontšang mofuta oa semelo seo Josefa a neng a e na le sona, eleng se ka thusang ho hlalosa mosa oa hae?
- 2 Ke ka tsela life re ka bonang ho Josefa, mofuta oa seo Kreste a tla ba sona le seo Kreste a tla feta hara sona?
- 3 Josefa o ile a leka bana babo. Ke ka tsela life tse tšoanang Molimo a re lekang?
- 4 Le kamora lemo tseo kaofela, baena ba ile ba lemoha phoso ea bona ho seo ba se entseng Josefa. See se re rut'ang malebana le kamoo ho ba molato ho ka bang matla kateng? Leha re ka tšoarela ra amohela mohau oa Molimo, ke joang re ka ithutang ho itšoarela, ho a natsoe hore na ha re lokeloe ke tšoarelo eo hakae?